

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/67/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719010229
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6719010229.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Jána Bobora a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obžalovaného B. C., za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b/ Tr.zák. s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c/ Tr.zák., na verejnom zasadnutí dňa 13. júna 2019 o odvolaní okresného prokurátora Zvolen proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 1T/31/2019 zo dňa 26. 04. 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/ ods. 2 Tr.por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 1T/31/2019 zo dňa 26. 4. 2019 vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr.por. rozhodujúc sám

o d s u d z u j e

obžalovaného B. C., nar. X. XX. XXXX v V., trvale bytom V., O. I. XXX, podľa § 189 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. j/, l/ Tr.zák., § 38 ods. 3 Tr.zák., § 39 ods. 1, 3 písm. e/ Tr.zák., § 46 Tr.zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm.a/ Tr.zák. z a r a d' u j e obžalovaného Jozefa Kmeťa na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Výrok v zmysle § 73 ods. 2 písm. d/ Tr.zák., § 74 ods. 1, 2 Tr.zák. o uložení ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou a jeho trvaní zostáva nezmenený.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom senátu Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 1T/31/2019 zo dňa 26. 4. 2019 bol obž. B. C. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b/ Tr.zák. s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c/ Tr.zák., ktorého sa dopustil tým, že

dňa 23.02.2019 v čase okolo 08.15 hod. v V., časť O. T., na adrese trvalého bydliska v priestoroch kuchyne rodinného domu č. XXX, pod hrozbou zabitia požadoval od svojej sestry N. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., O. L č. XXX, jemu patriacu plynovú pištoľ zn. J., model:X., Cal: 9mm, so slovami: „daj mi moju pištoľ, alebo 200,- €, inak Ťa zabijem a ja sa hodím pod vlak a nebudeme tu ani jeden...“, na čo mu tam prítomná matka poškodenej N. C., nar. XX.XX.XXXX, dala finančnú hotovosť vo výške 7,60 € patriacu poškodenej N. C. M., na čo obvinený z miesta po krátkom čase odišiel, čím poškodenej N. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom V., O. L., č. XXX, spôsobil škodu vo výške 7,60 €, a ujmu na zdraví jej nespôsobil.

Za toto bol odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr.zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr.zák., § 36 písm. j/, l/ Tr.zák., § 39 ods. 1, 3 písm. e/ Tr.zák., § 46 Tr.zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov. Súčasne podľa § 51 ods. 1 Tr.zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil a zároveň obžalovanému uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe a súčasne podľa § 51 ods. 2 Tr.zák. ustanovil skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov. Rovnako tak prvostupňový súd podľa § 51 ods. 2, 3 písm. b/, ods. 4 písm. j/, ods. 5 Tr.zák. obžalovanému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a uložil mu aj povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie a to bez povinnosti podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami. Taktiež podľa § 73 ods. 2 písm. b/, § 74 ods. 1 Tr.zák. obžalovanému uložil aj ochranné liečenie protialkoholické ústavnou formou s tým, že toto liečenie podľa § 74 ods. 2 Tr.zák. potvrdí kým to vyžaduje jeho účel. Napokon podľa § 60 ods. 1 písm. b/ Tr.zák. súd obžalovanému uložil aj trest prepadnutia veci a to expanznej plynovej pištole zn. J., model X., kal. 9 mm, výr. č. XXXX-XXXXXX so zásobníkom, plastovým kufríkom a návodom s tým, že podľa § 60 ods. 5 Tr.zák. sa vlastníkom prepadnutej veci stáva štát.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku odôvodnil tým, že vo vzťahu k vine prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného a preto ohľadne viny nevykonal žiadne relevantné dôkazy, ale vykonal dôkazy iba výlučne vo vzťahu k uloženému trestu, ochrannému opatreniu a náhrade škody. Vo vzťahu k uloženému trestu prvostupňový súd konštatuje, že obžalovaný je slobodný, bezdetný, pred výkonom trestu bol nezamestnaný, pričom obžalovanému poľahčuje, že sa priznal k spáchanému skutku a pred jeho spáchaním viedol doposiaľ riadny život (§ 36 písm. j/, l/ Tr.zák.). Nepríťažovala mu žiadna okolnosť. S poukazom na skutočnosť, že obžalovaný pred spáchaním inkriminovaného skutku viedol riadny život bez postihnutia za priestupok a bez odsúdenia súdom, senát bol toho názoru, že v danom prípade sa síce jedná o spáchanie zločinu, avšak bez akejkoľvek ujmy na zdraví poškodenej a preto bude u obžalovaného postačujúce pri prevahe poľahčujúcich okolností ukladať mu za použitia mimoriadneho zníženia trestu v súlade s ust. § 39 Tr.zák. trest podmienený za súčasného uloženia probačného dohľadu a pomerne dlhej skúšobnej doby, počas ktorej bude obžalovaný povinný viesť riadny život tým, že sa nesmie dopustiť žiadneho protiprávneho konania, a to ani vo vzťahu k poškodenej alebo voči jeho matke. Prvostupňový súd súčasne uložil obžalovanému i povinnosti a rovnako tak protialkoholické liečenie ústavnou formou, kde takto uložený trest môže podľa jeho názoru splniť účel trestu. Vo vzťahu k návrhu okresného prokurátora na uloženie obžalovanému nepodmienečného trestu s použitím § 39 Tr.zák., prvostupňový súd konštatuje, že obžalovaný bol súdom trestaný prvýkrát, pričom pri skutku nedošlo k žiadnej ujme na zdraví ani ku škode na majetku. Vyslovuje názor, že uložením podmieneného trestu za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou a obmedzenia a príkazov a tiež probačného dohľadu možno naplniť účel trestu. Rozhodnutie o prepadnutí veci prvostupňový súd ničím bližšie nezdôvodnil.

Vo vzťahu k predmetnému rozsudku treba ešte osobitne uviesť, že pred hlavným pojednávaním pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby, prvostupňový súd rozhodol v zmysle ust. § 238 ods. 2, 4 Tr.por. o tom, že obžalovaného ponecháva vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr.por. a podľa § 80 ods. 1 písm.c/ Tr.por. väzbu nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti vyhlásenému rozsudku bezprostredne na hlavnom pojednávaní podal odvolanie okresný prokurátor a to čo do výroku o treste. Svoje odvolanie okresný prokurátor neskôr písomne odôvodnil s tým, že v danom prípade trest uložený prvostupňovým súdom považuje za neadekvátny. V tejto súvislosti poukazuje na závery znalkyne M.. B. U., v zmysle ktorých obžalovaný aj napriek tomu, že má vedomosť o tom, že alkohol odbrzdzuje jeho konanie, konzumuje alkohol naďalej, čo je nepochybné, že výpovede osôb žijúcich s obžalovaným v spoločnej domácnosti preukazujú jeho neprimerané správanie pod vplyvom alkoholu, ktoré v čase skutku dosiahlo hranicu trestného činu. Ďalej poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný si svoju závislosť neuvedomuje a z toho dôvodu je možné predpokladať, že svoj nekritický postoj k nadmernému užívaniu alkoholu v prípade právoplatného uloženia trestu odňatia slobody spočívajúceho v podmieničnom odklade, bude z jeho strany i naďalej dochádzať k jeho užívaniu a to až do času nastúpenia ochranného liečenia protialkoholického ústavnou formou a tým s veľkou pravdepodobnosťou bude zo strany obžalovaného dochádzať k neprimeranému správaniu sa k blízkym osobám a k sebe samému. Z uvedených dôvodov je preto podľa jeho názoru namieste uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody a to vo výmere 2 a pol roka tak, ako to uviedol prokurátor v záverečnom návrhu na hlavnom pojednávaní s tým, že výkon protialkoholického liečenia obžalovaný absolvuje v rámci výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody. Podaním odvolania sa domáha zrušenia rozsudku prvostupňového súdu s tým, aby krajský súd rozhodol sám a obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 2 a pol roka so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym

stupňom stráženia. Zároveň podľa jeho názoru je namieste obžalovanému uložiť aj trest prepadnutia veci a ochranné opatrenie vo forme ochranného liečenia protialkoholického ústavnou formou.

Obhajca obžalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora uvádza, že prvostupňový súd postupoval správne, keď prihliadol správne najmä na bezúhonnosť obžalovaného a neagresívne správanie sa nielen voči matke, ale aj sestre s tým, že v minulosti nespáchal žiadny trestný čin a ani priestupok a ani nikdy matke alebo sestre, ani nikomu inému fyzicky nikdy neublížil. Prvoradým cieľom trestného oznámenia, ktoré podala sestra obžalovaného, bolo dosiahnuť protialkoholické liečenie. Obžalovaný aj preto trest prijal a neodvolal sa voči dlhej skúšobnej dobe, počas ktorej nemôže požívať alkoholické nápoje. Vyslovuje názor, že tieto skutky sú dostatočným dôkazom toho, že trestné stíhanie bolo pre obžalovaného dostatočným ponaučením a hranicou, po prekročení ktorej sa začína liečiť od škodlivého užívania alkoholu. Záverom navrhuje, aby odvolanie okresného prokurátora bolo ako nedôvodné zamietnuté.

Na verejnom zasadnutí tak krajský prokurátor ako i obhajca obžalovaného sa v plnom rozsahu pridržiavali svojich písomných podaní s tým, že obžalovaný prehlásil, že ho to veľmi mrzí a že v minulosti nikomu neublížil a nechcel ublížiť a že sa to už nebude opakovať.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe podaného odvolania v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora je sčasti dôvodné.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zák., trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

S poukazom na hore uvedené odvolanie, ako aj vyjadrenie obžalovaného krajský súd sa zameril pri hodnotení dôkazov svoju pozornosť na skutočnosť, že či v danom prípade je namieste obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody a ak áno, v akom trvaní, resp. podmienečný trest odňatia slobody s dlhšou skúšobnou dobou tak, ako to uviedol prvostupňový súd vo svojom rozsudku za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou. V prvom rade krajský súd vzal v úvahu skutočnosť, že konanie obžalovaného malo gradujúcu tendenciu, osobitne v poslednom období, kedy obžalovaný opakovane po požití alkoholických nápojov nútil svojich rodinných príslušníkov, aby mu i v neskorých nočných hodinách zabezpečovali alkoholické nápoje, poprípade cigarety. Krajský súd najmä s poukazom na závery znaleckého posudku M.. B. U. poukazuje na skutočnosť, že v prípade obžalovaného tento v minulosti sa dopúšťal agresívneho správania pod vplyvom alkoholu, ktorý i naďalej konzumuje, aj keď verbalizuje, že jeho správanie pod vplyvom alkoholu ho mrzí. Z uvedeného dôvodu podľa názoru znalca ide teda o parciálnu verbálnu kritičnosť, ktorá jeho správanie racionalizuje a bagatelizuje. Z uvedeného dôvodu preto obžalovaný nemá náhľad k uvedenému abúzum, čiže nechápe ho ako chorobný stav, pričom doteraz ani neabsolvoval ani dobrovoľnú ani ústavnú protialkoholickú liečbu. I s ohľadom na túto skutočnosť znalkyňa navrhuje obžalovanému uložiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, pretože dodržiavane ambulantnej formy sa na tento čas pre nekritickosť obžalovaného javí ako nepravdepodobné. Ďalej Krajský súd v Banskej Bystrici poukazuje na závery znaleckého psychologického posudku znalca M.. Y. G., v zmysle ktorých okrem iného tento znalec konštatuje, že prognóza pri zhodnotení výchovného účelu uloženia trestu odňatia slobody pre osobnosť obvineného môže byť mierne pozitívna. I samotný prvostupňový súd pri rozhodovaní o väzbe pred hlavným pojednávaním na jednej strane konštatuje, že väzbu obvineného nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka, nakoľko obvinený sa doposiaľ nepodrobil liečeniu od závislosti na alkoholických nápojoch, kde práve naopak pod vplyvom týchto nápojov sa dopúšťa protiprávneho konania, z čoho vyplýva hrozba, že by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Na druhej strane, prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku považuje kontrolu probačným a mediačným úradníkom za súčasného uloženia povinností za primeranú osobe obžalovaného. Táto rozporuplná situácia s poukazom na závery psychologického posudku, ako aj závery znalca psychiatra vedie krajský súd k záveru, že v prípade obžalovaného tento sa doposiaľ dobrovoľne neliečil, hoci vedel o tom, že pod

vplyvom alkoholu nezvláda situácie pri konfliktoch v rodine. Z uvedeného dôvodu preto krátkodobý trest odňatia slobody uložený pod dolnú hranicu trestnej sadzby a jeho umiestnenie do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia za súčasného uloženia ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou, je tým správnym trestom, ktorý nepostihne ani jeho rodinu a môže splniť tak úlohu individuálnej ako aj generálnej prevencie. Z uvedených dôvodov preto krajský súd zrušil rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o treste a obžalovanému v hore uvedených intenciách uložil trest odňatia slobody, čím sčasti vyhovel odvolaniu okresného prokurátora. Aj krajský súd je toho názoru, že navrhovaný trest prokurátorom 2 a pol roka je neprimerane dlhý a že primeraný na splnenie účelu trestu je trest odňatia slobody v trvaní 1 roka.

Pozornosti Krajského súdu v Banskej Bystrici neunikla skutočnosť, že prvostupňový súd vôbec neodôvodnil trest prepadnutia veci.

Podľa § 60 ods. 1 Tr.zák. súd uloží trest prepadnutia veci

- a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu
- b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu
- c) ktorú páchateľ získal trestným činom alebo ako odmenu zaň
- d) ktorú páchateľ nadobudol za vec uvedenú v písmene c)

V danom konkrétnom prípade inkriminovaná pištoľ nebola použitá na spáchanie trestného činu, nebola ani získaná ako odmena za trestný čin, resp. ani za vec, ktorá by bola získaná trestným činom. I v zmysle modifikovaného návrhu krajského prokurátora na verejnom zasadnutí krajský súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre prepadnutie pištole zn. J. model X., kal. 9 mm, ktorá bola v danej veci zaistená. V tomto smere prvostupňový súd a ani orgány činné v trestnom konaní v prípravnom konaní nezabezpečili žiadne relevantné dôkazy, ktoré by umožňovali uloženie tohto trestu. Krajský súd tiež poznamenáva, že použitie tejto zbrane nebolo v zmysle skutku použité ani ako kvalifikačný moment, pričom obžalovaný sa len domáhal vydania tejto pištole, ktorú mu sestra schovala. Nebol preukázaný žiadny relevantný znak na rozhodnutie o prepadnutí vecí. S poukazom na tento záver krajský súd neuložil obžalovanému trest prepadnutia veci.

S poukazom na hore uvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.